

GramArt.

Familie- og kulturkomiteen
E-post: familie-kultur@stortinget.no

Oslo, 24.oktober 2024

INNSPILL TIL STATSBUDEJETTET, KAPITLER FORDELT TIL FAMILIE- OG KULTURKOMITEEN

GramArt er interesseorganisasjonen for de næringsdrivende artistene og musikerne innen populærmusikken.

Vi takker for muligheten til å ettersende våre innspill til komiteen. I hovedsak vil vi i det følgende gjenta momentene fra den muntlige høringen, for å sikre at disse blir en del av den formelle saksgangen.

Musikk, ikke murstein

Siden forrige statsbudsjett har GramArt lansert Artistfelleskapet¹, et selskap som ansetter næringsdrivende artister og musikere og gir dem de samme rettighetene som fast ansatte i andre selskaper, uten å ta fra dem friheten de nyter som selvstendige. Dette var et initiativ vi tok fordi prosessene for å bedre rettighetene for de selvstendige gikk for treigt – artister og musikere trenger å kunne være syke, føde barn, ha trygge forsikringsordninger og gode rettigheter også mens regjeringen arbeider for å bedre disse rettighetene. Men for å sikre omsetning i Artistfelleskapet, slik at de som er ansatt der kan ta ut lønn og nyte godt av disse rettighetene, er vi avhengig av en god infrastruktur for kunst og kultur i Norge. Og her har komiteen i årets budsjett en mulighet til å påvirke fordelingen.

Det er mye fint å si om årets kulturbudsjett, særlig om man jobber som byggherre eller tømrer, eller om man er en ambisiøs kulturbyråkrat i en fylkeskommune. Vi ser poengene vi har hørt i de siste ukens debatter, om at man må se på helheten – fine hus gir spillesteder og arbeidsplasser. Men nå er det nå en gang sånn at jeg snakker på vegne av de næringsdrivende artistene som turnerer på disse kulturhusene. Vi får tilbakemeldinger om at mange av kulturbyggene ikke har råd til innhold, og at de flere steder må spille for døra. Det hjelper ikke med et fint bygg med fast ansatt billettør og teknikere, om artister og musikere må ta hele risikoen når de turnerer i Norge. Vi håper derfor at komiteen kan vurdere om en del av de hundretalls millionene som er bevilget til nybygg og driftskostnader kan omdisponeres og øremerkes innhold i kulturhusene.

Regionale kulturfond

Det er lett å tenke at min forrige innvending er løst med de regionale kulturfondene. Det er vi usikre på, særlig siden vi vet lite om hvordan ordningen vil fungere når den er i full effekt. At det må gjøres grep for å forplikte fylkeskommunene til å fortsette egen satsning er helt klart. Det er også en viss spenning knyttet til om eksisterende byråkrati i fylkeskommunene har nødvendig kompetanse til å sikre en god tildeling av disse midlene. Med det sagt så roser vi initiativet, vi vil bare forsikre oss om at det kommer utøverne til gode.

¹ <https://www.artistfelleskapet.no/>

GramArt.

På siden av budsjettet

Det viktigste for GramArt er å sikre næringsbetingelsene for næringsdrivende artister og musikere. Vi jobber for at de i størst mulig grad skal livnære seg av egen næring, som bedrifter om dere vil. Jeg vil derfor løfte frem to saker som ikke er direkte relatert til budsjettet. Det er utrolig viktig at komiteen jobber godt med disse sakene, da dette er reelle muligheter til å forbedre kunstnerøkonomien uten at statsbudsjettet berøres. Det handler rett og slett om næringsbetingelsene til utøverne

Digitalmarkedsdirektivet

Stortinget får til våren fremlagt en proposisjon fra KUD om implementering av Digitalmarkedsdirektivet. Selv om ikke KUD har vært lydhøre, ber vi dere i komiteen om å følge opp innspillet vårt om en uoverdragelig og ufravikelige vederlagsrett til norske utøvere for onlinebruk. Vi kommer tilbake til dette til våren, men oppfordrer komiteen til å være særlig oppmerksom på forslag og innspill som potensielt kan berøre denne implementeringen. Muligheten er for verdifull til å skusle bort.

Kultur moms

Kultur moms. Det har vært mye snakk om momskompensasjon for frivillige organisasjoner i dette budsjettet. Vi ønsker å påbegynne en diskusjon med dere om kultur moms, med en lavere sats. Vi mister i dag utøvere og annen musikknæring til utlandet, særlig til Sverige og Danmark, fordi disse landene har bedre næringsbetingelser enn Norge, særlig knyttet til moms. Dette er konkurransevridende i vår disfavør. Vi tar gjerne en dialog med dere i komiteen om dette.

For øvrig stiller vi oss bak NOPAs bemerkninger om KI og oppfordrer komiteen til å ta dette på ytterste alvor. Dette vil være en dramatisk omkalfatrende endring for hele samfunnet, og den svakeste økonomien – kunstfeltet – vil potensielt bli hardest rammet. Regjeringen arbeider for tregt. Her må Stortinget skynde på.

Med vennlig hilsen,

Marius Øvrebø-Engemoen
daglig leder
Artistorganisasjonen GramArt